

NIEUWSBRIEF NMW nr. 1

RUBRIEK: Vragen van cursisten

(Heb je een vraag, mail hem ons misschien wordt hij beantwoord in de volgende nieuwsbrief, mail: jjanssen56@gmail.com)

Hoe kun je confronteren in de KOT ?

Confronteren: zeggen tegen mensen wat ze verkeerd doen en hen vertellen hoe ze het anders moeten doen past niet bij de oplossingsgerichte houding. Daarin staan respect voor de perceptie van de cliënt en de houding van niet weten (wat goed is voor een ander) centraal. Bovendien zal het resultaat van een confrontatie zijn dat de cliënt zich gedwongen voelt na te denken over *onze* ideeën, terwijl we ze willen helpen na te denken over wat *zijzelf* denken.

Veel hulpverleners hebben echter de ervaring dat op een persoonlijke, respectvolle manier confronteren wel degelijk cliënten kan helpen. Ook onderzoeksliteratuur laat dat zien. We vergeten vaak dat of iets helpt niet zozeer wordt bepaald door wat de hulpverlener doet (wel of niet confronteren) maar of de cliënt ermee overweg kan en er gebruik van kan maken om te veranderen. En er zijn cliënten die van de hulpverlener willen horen wat er niet goed gaat en wat er anders kan omdat zij vinden dat dat hen zal helpen.

Bijvoorbeeld: Na het bespreken van een aantal uitzonderingen, het geven van een aantal complimenten en het formuleren van een eerste stap door middel van een schaalvraag valt er een stilte in het gesprek. De cliënt lijkt niet helemaal tevreden dus ik vraag:

Hulpv: En ... helpt dit jou?

Cliënt: Zeker, zeker, ... ik ga het doen ... ik heb nu iets concreets....

Hulpv: Goed te horen. Wat kan je nog meer helpen nu?

Cliënt: (denkt lang na). Het voelt goed om van je te horen wat ik goed doe en dat je ziet hoe hard ik het probeer, maar... wat vind jij nu dat ik fout doe bij mijn kinderen ?
(Als een cliënt zo'n directe, weloverwogen vraag stelt aan mij dan spelen allerlei methodische voorschriften een minder belangrijke rol dan een open persoonlijke werkrelatie, waarin oprechte vragen gewoon beantwoord worden. Bovendien ga ik mee met de perceptie van de cliënt over wat hij denkt dat hem meer kan helpen.)

Hulpv: Ik vertel hem wat ik uit zijn verhalen gehoord heb wat er volgens mij mis gaat en anders kan en vraag daarna "en .. helpt jou dit ? "

Cliënt: (Luistert aandachtig).... Okay...Okay ... Ja, daar heb ik wat aan... zoiets zij mijn vrouw ook.... Daar zal ik eens goed naar gaan kijken, ...bedankt.
(Op de vraag , in het vervolgesprek, Wat is er anders?bleek hij zich gericht te hebben op het onderzoek naar mijn ideeën over wat er mis ging en veel ontdekt en uitgeprobeerd te hebben.)

De cliënt volgen in wat hij denkt dat werkt is altijd te prefereren boven methodische richtlijnen (ook die van de KOT).

Een meer oplossingsgerichte manier van confronteren is die vragen te stellen waardoor de cliënt zichzelf confronteert. Dat gebeurt het beste door hem te vragen wat de context, zijn belangrijke anderen van zijn gedachten of gedrag vinden.

Bijvoorbeeld: in het bovenstaande geval had ik kunnen vragen...

Cliënt: Wat vind jij dat ik fout doe bij mijn kinderen?

Hulpv.: Stel dat je zoon en dochter hier waren en ik zou aan hen vragen Wat zouden jullie willen dat pappie anders deed? Wat zouden ze dan antwoorden denk je?
(De persoon aan wie de vraag gesteld wordt kan variëren. "Stel dat je vrouw, je vriend, je vader, je meditatieleraar..." naar gelang van het belang van zijn/haar antwoord voor de cliënt)

Ongevraagde confrontatie is ook mogelijk op een oplossingsgerichte manier door vragen vanuit de context te stellen.

Bijvoorbeeld: Een echtpaar zit het hele gesprek al op elkaar te vitten, zelfs wat elk van hen anders zou willen, wordt met kritiek overladen. Tussen hen in staat een reiswiegje met hun half jaar oude baby;

Hulpv.: Ik zit zo naar jullie baby te kijken en ik vraag me af; stel dat zij zou kunnen praten wat zou zij dan zeggen dat ze van jullie nodig heeft als ouders? Tegen Vader: "Wat zou ze zeggen dat ze van jou graag zou willen?"

Bijvoorbeeld: Een nogal dwarse scholier ziet er geen enkel probleem in om door te gaan met spijbelen.

Hulpv.: Je moet hier goed over nagedacht hebben wat is jouw goede reden om dit te doen, wat is het voordeel voor jou in jouw leven. Na het antwoord van de cliënt;

Hulpv.: Stel je gaat dat zo doen. Wat zijn de gevolgen voor jou?

Hoe denk je dat te teckelen? Wie gaat je daarbij helpen?

Zou er een mogelijkheid zijn om én je gezicht niet te verliezen én toch meer naar school te gaan?

Stel dat er een alternatief is zodat je minder in de problemen komt wat zou die kunnen zijn ?

Het zijn het soort vragen die ook vaak in een bezoekersrelatie gesteld worden en waardoor je de perceptie van de cliënt niet bekritiseert maar door de cliënt zelf laat onderzoeken.

Er hoeft natuurlijk geen enkele discussie te zijn dat ongevraagde confrontatie noodzakelijk is als er gevaar voor bijvoorbeeld kinderen dreigt.